

VIZUÁLIS „TRENDI” SZÓTÁR (SLIDE SHOW ETŰD)
A KOCKA KÖR TEHETSÉGGONDOZÓ KULTURÁLIS EGYESÜLET
PROJEKTJÉBEN

Szerző:

Mező Katalin (PhD)
Kocka Kör

Lektorok:

Kelemen Lajos (PhD)
Poliforma Kft.

Lestyán Erzsébet (PhD)
Gál Ferenc Egyetem

Szerző e-mail címe:

kata.mezo1@gmail.com

...és további két anonim lektor

Absztrakt:

A Vizuális „Trendi” Szótár (Slide Show Etűd) megvalósulását a Kocka Kör Tehetséggondozó Kulturális Egyesület „Felfedezés, alkotás, tanulás” (NTP-INNOV-21-0241) projektje tette lehetővé. Jelen tanulmány az „Alkotás-Felfedezés-Tanulás” projekt művészeti alprogramjának bemutatásáról szól.

Kulcsszavak: Vizuális „Trendi” Szótár, Slide Show Etűd, tehetséggondozás

Diszciplínák: művészetek, pedagógia

Abstract:

VISUAL “TRENDY” DICTIONARY (SLIDE SHOW ETUDE) IN THE PROJECT OF THE “KOCKA KÖR TEHETSÉGGONDOZÓ KULTURÁLIS EGYESÜLET”

The realization of the Visual “Trendy” Dictionary (Slide Show Etude) was made possible by the “Felfedezés, alkotás, tanulás” (NTP-INNOV-21-0241) project of the „Kocka Kör Tehetséggondozó Kulturális Egyesület”. This study is about the presentation of the art sub-program of the “ Felfedezés, alkotás, tanulás” project.

Keywords: Visual “Trendy” Dictionary, Slide Show Etude, Talent Development

Disciplines: arts, pedagogy

Mező Katalin (2022): Vizuális „Trendi” Szótár (Slide Show Etűd) a Kocka Kör Tehetséggondozó Kulturális Egyesület Projektjében. *OxIPO – interdiszciplináris tudományos folyóirat*, 2022/2. 75-80. DOI [10.35405/OXIPO.2022.2.75](https://doi.org/10.35405/OXIPO.2022.2.75)

A Kocka Kör Tehetséggondozó Kulturális Egyesület NTP-INNOV-21-0241 pályázati azonosítószámú, „Felfedezés, alkotás, tanulás” című projektje (vezetője: Dr. Mező Ferenc) két alprogramból áll: a tudományos alprogramból (ennek vezetője: Borbélyné Dr. Bacsó Viktória) és a művészeti alprogramból (vezetője: Kiss Papp Csilla).

A művészeti alprogram keretében jött létre többek között a Vizuális „Trendi” Szótár (Slide Show Etűd), melyben tehetséges fiatalok alkotásainak bemutatására került sor.

A Vizuális „Trendi” Szótár az „Érts meg engem” szellemében egy olyan vizuális szlengszótár, mely a különféle művészeti irányzatok, izmusok révén viszi közelebb az alkotókat és a befogadókat egymás megértéséhez. A programban résztvevő tehetséges fiatalok által létrehozott 34 alkotás, többek között azért is érdekes, mert az alkotók a korábbiakban nem feltétlenül a művészeti beállítottságuk miatt kerültek a tehetséggondozás fókuszába.

Miért pont vizuális?

A vizuális, vagy látási, látáson alapuló információszerzés napjaink elsődleges megismerési formája. A vizuális élmény, lényegében a láthatóvá tett, kivetített gondolat, mely az emberi kommunikáció egyik alapvető eszköze. A vizuális kommunikáció a látvány nyújtotta élménnyel kez-

dődik, így már a kép önmagában információértékkel bír a szemlélő számára. „A vizuális élmény a látvány optikai ingerei által kiváltott pszichológiai reakció. A látvány lehet vonzó és taszító ennek megfelelő lesz az élmény” (Kovács, 2003, 7. o.). A vizualitás szempontjából is érvényes, hogy az élmény hatással lesz az egyénre függetlenül attól, hogy pozitív, vagy negatív tartalmakat hordoz (Mező, 2015).

A 21. század emberére kortól függetlenül jellemző, hogy a környezetből érkező ingerek felfogására elsődlegesen a vizuális csatornákat használja. Az emberi agy kép-lékenységét, a változásokhoz való intenzív alkalmazkodási képességét bizonyítják azok a gerontológiai vizsgálatok, melyek azt mutatják, hogy még az idős emberek idegrendszerének a működése is képes az átalakulásra. Például azok az idős emberek, akik rendszeresen internetet böngésznek, nagyobb rövidtávú memóriával rendelkeznek és a vizuális információfelfogó készségük is fejlettebb, mint azok, akik ezt a technikát nem használják (Gyarmathy, 2012).

Az ember képessé vált arra, hogy a befogadás, feldolgozás, a gondolkodás során a több csatornán egyszerre, párhuzamosan érkező, azonban általában dominánsan vizuális információkat egyszerre megértse és szükség szerint (multitasking jelleggel is) használja. Ebből következően a vizualitás, a vizuális információk használata ma már elengedhetetlen, akkor, amikor a gyermekek/fiatalok figyelmét fel akarjuk kelteni egy adott téma irányába.

Trendi Szótár

A trend kifejezés napjaink egyik elterjedt szava, amit egyre gyakrabban használnak bizonyos témákra, eseményekre, helyzetekre vonatkozóan, amelyek egy adott népszerű irányt, irányzatot mutatnak. A pillanatot ragadják meg általa, a pillanat színvonalát, irányadó jellegét.

A trendi irány a divatosságra is utal, az aktuálisan legnépszerűbb, legdivatosabb témák, amelyek emberek nagyobb csoportját foglalkoztatnak. A digitális környezetben általában a hashtagek vagy címkék mutatják az emberek által legtrendibbnék megítélt információkat. A trendek lehetnek rövid-, közép és hosszútávúak. Minél hosszabb távon fejtik ki hatásukat, annál biztosabb, hogy a trend egy irányzattá válik és egy adott korszak jelképévé alakul át. A trendi kifejezés is arra utal, hogy széleskörűen felkapott, divatos jelenséggel állunk szembe.

A trendi szótár megalkotásának alapgondolata, abból az ötletből indult ki, hogy célszerű lenne a napjaink legnépszerűbb, a fiatalok által leggyakrabban használt kifejezéseit egy csokorba gyűjteni, hiszen ezáltal egyrészt a generációk közötti kommunikáció is könnyebbé válhat, másrészt pedig kordokumentumként is értelmezhető hagyaték alakulhat ki. Ezen – Kiss Papp Csilla által megfogalmazott – ötlettől vezérelve indult el a Vizuális Trendi Szótár gondolata, mivel a vizuális közeg adta

információs csatorna és a verbális közeg összekapcsolása lehetőséget ad napjaink fiataljai körében gyakori, ám az idősebb korosztályok számára olykor teljesen értelmezhetetlen kifejezések összegyűjtésére.

Vizuális Trendi Szótár

A Vizuális Trendi Szótár megalkotását 15-19 éves, önmagukat a trendi kifejezések „szakavatott” ismerőjének tartó tehetséges fiatalok hozták létre, a Kocka Kör Tehetséggondozó Egyesület 60 órás program-sorozata keretében a 2021/2022 tenévből.

A vizuális szótárba elsősorban a szlengben leggyakrabban használt mai kifejezések képi ábrázolására került sor, melynek végeredményeként egy Vizuális Trendi Szótárfal kialakítására került sor (1. kép). A szleng mindig valamilyen sajátos szóhasználatra vagy szókészletre, olyan köznyelvi szavakra utal, amelyek játékos, szemléletes, átvitt értelmű használatával egy adott csoport számára új szót vagy jelentést idéznek elő. A szleng szavak kiválasztásával kíváncsiak voltunk arra, hogy melyek azok a fiatalok körében leggyakrabban használt kifejezések, jegyek, melyek értelmezésére, már egy másik közeg vagy másik korosztály már nem képes. A szavak, kifejezések kiválasztását a fiatalok szabad fantáziájára bíztuk, ezzel is teret adva a kreativitás minél nyitottabb verbális és vizuális előtörésének.

1. táblázat: Példák a vizuális trendi szótárból.

ALKOTÓ	SZLENG ÉS JELENTÉSE	ALKOTÁS
Szőgi Lilián	CICA: Puszi	
Rigó Luca Rege	BFF: Best friends forever (barátok örökké)	
Király Kata	K=OK	
Balogh Dóra	FRICK: Basszus	
Berki Livia	SMILE Szomorú vagyok/sírok örülök/kiröhöglek	
Hunyadi Izabella	POW: Szemszög	

Slide Show Etűd

A projekt végén az alkotásokból egy Slide Show Etűd készült. A Slide Show Etűd közös megtekintésekor (melyen szülők is résztvettek) az alkotók saját maguk is beszámolhattak az alkotás folyamatáról, az alkotáshoz kiválasztott kifejezés tartalmáról. A Slide Show Etűd bemutatása alatt a fiatalok, az érdeklődők és a szülők (nagy-szülők) egyaránt megvitathatták a Vizuális Trendi Szótár által kiváltott gondolataikat, intenzív párbeszéd alakult ki a rendezvény résztvevői között. A Slide Show Etűd megtekinthető az alábbi linken:

<https://www.kockakor.hu/docs/NTP-INNOV-21-0241-SlideShow.pptx>

Összefoglalás

A vizualitás pedagógiai szempontú felhasználása mára már egyre központibb téma. Napjaink fiataljait már nem lehet a hagyományos oktatási módszerek alapján

tanítani, és azt is be kell látni hogy gyakran már nem lehet a kommunikációjukat olyan könnyen megérteni.

A Vizuális Trendi Szótár megalkotása a Kocka Kör Tehetséggondozó Kulturális Egyesület „Felfedezés, alkotás, tanulás” projektjének művészeti alprogramjában valósult meg. A projekteredmények alátámasztják az alkotásban rejlő lehetőségek, a kreativitás kibontakoztatásában rejlő sokszínű fejlesztési módok hatékonyságát a tehetséggondozásban.

Támogató

A Vizuális Trendi Szótár létrehozását a Nemzeti Tehetség Program és a Miniszterelnökség által támogatott és a Kocka Kör Tehetséggondozó Kulturális Egyesület által megvalósított NTP-INNOV-21-0241 projekt tette lehetővé. A támogatást ezúton is köszönjük!

Irodalom

Gyarmathy Éva (2012): *Ki van kulturális lemaradásban?* In: Digitális Nemzedék Konferencia Tanulmánykötet, ELTE PPK, Budapest.

Kovács Gábor (2003). *A láthatóvá tett gondolat.* Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet, Budapest.

Mező Katalin (2015). *Kreativitás és élmény-pedagógia.* K+F Stúdió Kft, Debrecen.